

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PRETIULU ABONAMENTULUL.</p> <p>Pentru Austró-Ungari'a : Pe unu anu 5 fl.—cr., pe 1/2 anu 2 fl. 50 cr. Pentru Romani'a si strainetate: Pe unu anu 14 fr., pe jumetate anu 7 franci.</p>	<p>PRETIULU INSERTIUNILORU:</p> <p>Pentru publicatiunile de trei ori ce contienu cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze Redactiunei „BISERIC'A si SCÓL'A.“ Èr banii de prenumeratiune la TIPOGRAFF'A DIECESANA in ARAD.</p>
--	--	---

La deschiderea sinódeloru eparchiale.

Astadi se intrunescu sinódele celoru trei eparchii, cari constituiescu provinci'a nóstra metropolitana.

Sinódele eparchiale au o rola fórté insemnata in organismulu bisericeii. Ele eserceza control'a asupra mersului administratiunei bisericeii, scóleloru si fundatiuniloru; èr control'a si modulu, in carele ea se eserceza, este mijloculu celu mai puternicu pentru a se realisá progresulu preste tot in viéti'a publica. Si cand privimu asupra modului, cum s'a eserciatu acésta controla prin sinódele eparchiale in trecut, constatámu, ca dintre tóte elementele, cari constituiescu biseric'a nóstra, a desvoltatu, si a produsu mai multu eparchiele cá atari. Eparchiele au functiunatu mai regulatu in organismulu bisericeii nóstre.

Ei bine, tóte cele trei eparchii au realizatu in decursu de ani 17 relativu multu, au realizatu tot ceea ce dupa imprejurári a fost cu potintia.

Inse trebuintiele pre terenulu cultural, precum si preste tot unde este verb'a de o buna administratiune, sunt multe. Ele se inmultiescu, si se potentiéza asia dicendu cu fie-care di mai cu seama la noi in biserica, unde am trebuitu se incepemu tóte abia de curendu dela vatr'a rece.

Intre imprejurárilé cele grele, in cari am traitu noi in cei 17 ani trecuti, daca am facutu, si am putut' face câte cev'a, — tot ceea ce s'a facutu avem a multiemi in prim'a linia intieleptiunei si tactului, cu care corporatiunile, cari se intrunescu astadi, au sciutu se pertracteze, si resolvésca agendele avisate la competentia lor, prin legea nóstra organica.

Dar nu este vin'a nimenui, daca sórtea a dispusu, cá chiar noi, generatiunea actuala, se aiba, si se póte pre umerii sei cea mai grea sarcina, ce o póte avé in istoria câte unu róndu de ómeni la anumite epoche.

O epoca grea, si o epoca, in carea trecemu prin unu greu esamenu, este epoc'a, in carea ne aflámu noi astadi in biserica.

Avemu se facemu multe, si se desvoltámu ceea

ce ne-a ajutatu Ddiu se potemu face pana acum. Avem se luptámu, si se ne ferimu pre noi, biseric'a si poporulu de influentie streine literii si spiritului bisericeii lui Christosu; si detori suntemu a staruí, cá acestu spiritu se petrunda tot mai multu in tóte actiuniile nóstre pre terenulu vietii publice.

Si daca adeveru este, ca din micu se face mare, si daca adeveru este, ca tot ceea ce este astadi in acésta lume mare si puternicu a procesu, si s'a desvoltatu din câte unu punctu micu si nensemnatu: atunci cu noi este Ddiu, si nu este cu potintia, cá se nu realisámu tot mai multe progrese pre terenulu bisericescu, scolaru si fundatiunaru. Vom trece de siguru cu succesu si prin aceste grele timpuri, si vom poté realisá multu si tot mai multe, pentrucá este mare scól'a necazuriloru, prin cari trecem chiar astadi.

Ne adunámu in biserica „intru numele Domnului.“ Lucrámu in biserica insufletiti de spiritulu Domnului; èr acestu spiritu este spiritulu pácii, spiritulu intieleptiunii, spiritulu temerii si iubirei de Dumnezeu.

Se aduna astadi in sinódele eparchiale alesii clerului si poporulu eparchiotu, cá se-si dea seama despre starea, in carea se afla biseric'a, scól'a si fundatiunile; si in acelasi timpú sè se sfatuiésca asupra mijlóceloru celu mai corespundietórie pentru unu progresu si mai mare in viitoria.

Intrámu, si ne adunámu astadi in biseric'a Domnului; si tot ceea ce se face in biserica, se póte face numai sub egid'a evangheliei si crucii Domnului.

In biserica nu se póte pune altu fundamentu, afara de Celu, carele este pusu, si carele este insusi Christosu.

Adunárilé bisericescu se deosebescu intru tóte si in privinti'a spiritului si in privinti'a formei de adunárilé celelalte din lume.

Ómenii si-potu créa, si faptice si créaza institutiuni, caror'a le dau directiuni cum ei voiescu. Si tocma pentrucá in ceea ce privesce directiunea si mijlócele, ómenii se deosebescu in vederi — ii-vedemu

atât in statu cât si in alte corporatiuni grupati in partide; si vedemu apoi pre fie-care partida lucrându pentru a-si validită vederile sale.

Biserie'a nu este lucru de mani omenesci. Ea si-are principiile ei in cele 4 evanghelii si in dezvoltarea canonica; si nici unu feliu de lucrare nu este permisa in biserica, decât numai in cadrulu principiiloru evangheliei si ale canóneloru. Prin urmare fiindu in biserica atât directiunea, cât si spiritulu datu, positiunea adunâriloru bisericesci este multu mai usióra, decât positiunea altoru adunâri lumesci, unde de multe ori spiritulu de partida nu lasa pre ómeni se véda lucrurile in adevarat'a loru colóre, si unde se póte intemplá, cá chiar si caus'a publica se fie sacrificata spiritulu de partida.

Christos este in mijloculu nostru. Si sub egid'a spiritulu Domnului si cu inimile insuflétite numai de caus'a publica, de binele si inaintarea bisericeii si a poporulu credintiosu discutâmu, si combinâmu asupr'a mijlóceloru si cáiloru, pre cari mergendu potemu realisá mai repede si mai cu succesu acestu bine, si respective progresele reclamate de timpulu, in carele traimu si de grelele imprejurâri ale vietii poporulu nostru.

Astfelu nu incupe nici cea mai mica indoióla, sínódele celoru trei eparchii, cari se intrunescu astadi conform dispusetiuniloru statutulu organicu voru adage multu la intarirea si inaintarea bisericeii si scólei nóstre si prin acestea la inaintarea si intarirea poporulu credintiosu.

Felicitâmu deci pre alesii clerulu si poporulu intruniti in sínódele eparchiale, si le dicemu: bine ati venitu in biserie'a Domnului!

Adunarea generala

a fondulu preotiescu aradanu.

S'a tienutu ieri inainte de amédi sub presiudu Pre Santiei Sale, parintelui Episcopu *Ioan Metianu*, fiind bine cercetata de represanti'a preotimei.

Diu'a de ieri ne-a convinsu, ca dilele, in care se tienu adunâri generale, a devenitu pentru preotimea din eparchi'a Aradulu adeverate dile de serbatóre.

Dupa discursulu de deschidere pronunciatu de Pré Santi'a Sa, in carele schitiá istoriculu fondulu, si constatá faptul ca multiemita Celui A tot Puternicu si colucrârii preotimei, fondulu si-a incheiatu bilantiulu la finea anulu 1887 cu o activa de preste 120,000 fl. si astfelu a trecut de ja preste greutãtile inceputulu, care discursu fu intempinat de adunare cu insuflétite urâri de „se traiésca, se cetesce reportulu consistoriulu despre starea fondulu la finea anulu 1887 si despre activitatea dezvoltata de venerabilulu consistoriu in decursulu anulu 1887 in interesulu fondulu.

Reportulu acest'a s'a luat la cunoscintia de adunare, ér ratiociniulu fondulu s'a transpusu unei comisiuni pentru censurare si scontrarea cassei.

Retrangendu-se acésta comisiune, s'a pusu la ordine cestiunea ameliorârii dotatiunei preotimei din eparchia, sulevata de venerabilulu consistoriu aradanu in urm'a unei petitiuni substernute de catra preotimea din tractulu Aradulu.

Dupa o discussiune, la carea au luat parte Pré Santi'a S'a, parintele protopresviteru *Gurbanu*, parintele protopresviteru *G. Cretianescu*, preotii *Selageanu*, *Lungu*, *Serbu* si altii, adunarea luá conclusulu a starui, ca spre scopulu ameliorârii dotatiunei preotiesci venerabilulu consistoriu se recomende preotimei si organeloru din parochia, cá in totu loculu se-se infientieze fonduri cu mentiunea de a veni in ajutoriu la dotatiunea preotiloru. Aceste fonduri se stea sub ingrijirea organeloru administrative din parochia si a protopresviterulu tractualu, ér la infientiarea loru se sucurga si fondulu preotiescu centralu cu imprumuturi si anticipare de bani mai cu seama cand pre seam'a fonduriloru din parochii se vor poté cumperá in conditiuni bune realitãti.

Se pune la ordine reportulu comisiunei esmise pentru censurarea socotiloru si scontrarea cassei, carea prin reportoriulu ei parintele *Michaiu Sturza*, aréta, ca censurandu socotile si scontrandu cass'a, a aflatu tóte in ordine si in consonantia cu ratiociniulu fondulu incheiatu la finea anulu 1887.

Adunarea a luat reportulu comisiunei la cunoscintia.

Dupa acést'a se alege o comisiune pre timpu de trei ani, carea se censureze socotile, si se scontraze din cand in cand cass'a fondulu.

In acésta comisiune s'au alesu parintele protopresviteru *Vasiliu Belesiu*, parintele *Iosif Gradinariu* si par. *Ioanu Cióra*.

Dupa acést'a luandu cuvintulu Pré Santi'a Sa, parintele Episcopu *Ioanu Metianu* aréta, ca in mijloculu adunârii acesteii'a se afla unu vechiu lucratoriu in vii'a Domnului si anume parintele *Michaiu Suciu* parochu in Buteni carele dupa repórtele oficióse precum si dupa cunoscintia tuturoru a servitu bisericeii cu credintia preste 50 de ani, si carele a testatu intrég'a s'a avere pentru scopuri bisericesci, ér in specialu pentru fondulu preotiescu sum'a de 100 fiorini, si carele prin servitulu seu indelungatu si conscientiosu si-a cascigatu atât iubirea credintiosiloru cât si a superioritãtii sale; si in considerarea, ca vrednicu este lucratoriulu de plat'a s'a, si ca lucratoriulu vrednicu, dupa cuvintele Apostolului, cu indoita cinste se cinstesce, — i-impartasesce parintelui *Michaiu Suciu* dreptulu si binecuvintarea de a portá brâu rosu.

Intréga adunarea a primitu cu emotiune si cu bucuria cuvintele Pré Santiei Sale, ér parintele *Michaiu*, emotionatu dechiara ca nu s'a acceptatu la

acésta distinctiune; si multiemesce Pré Santiei Sale pentru distinctiune, ér onoratei adunári pentru simpati'a manifestata facia de densulu.

Terminandu-si adunarea agendele parintele protopresviteru *Tom'a Pacala* esprima in numele adunării multiemire Pré Santiei Sale pentru infintiarea si bun'a ingrijire a fondului preotiescu, precum si pentru manós'a activitate desvoltata in servitiulu acestei diecese si in specialu pentru bun'a conducere a acestei adunári, rogandu pre Ddieu, cá pre Pré Santi'a Sa se-lu tiena in pace, intregu, cinstitu, sanatosu intru multi fericiti ani.

Adunarea esclama in vii urári de „se traiésca, ér Pré Santi'a Sa multiemindu preotimei pentru imprenn'a colnerare si sprijinulu, ce i-a datu in tóte câte s'au facutu, implóra ajutoriulu si binecuventarea lui Ddieu asupra preotimei, si declara adunarea de inchisa.“

Invetiamentulu limbei materne in scól'a poporala.

(Continuare)

Pe trépt'a dintaiu a metodului scopul e a *des-teptá* si a *intari simtiul limbistic*. — Cand copilulu pasiesce in scóla, posedo o anumita suma de cuvinte si expresiuni, pe cari si-le-a acuiratu inca in cerculu educatiunei familiare. Aceste cuvinte scolarulu nu numai le intielege, ci e in stare a-le si aplicá in casuri concrete. Invetiamentulu trebue se pornésca dela acea comóra de cuvinte ce deja se afla in mintea copilului. Lucrulu dintaiu si celu mai de capetenia e, a purificá si a corege vorbirea scolarului incepetoriu, pentru de a sterni in el semtiu limbisticu.

Este sciutu, cá ori-care limba posedo diverse dialecte. Pré usioru se póte, ca copilulu aduce cu sine din cas'a parintésca unu modu de vorbire, ce sta aprópe de unulu séu altulu dintre dialectele limbei. Scol'a este datória a curati limbagiulu copilului de tóte elementele eterogene, si a-l conduce la cunóscerea *limbei literare*. Invetiamentulu este chiebatu a deprinde pre scolari cu acele forme ale limbei, pe cari le aflamu vorbite si scrise de toti indiviidii culti ai natiunei.

Inca dela inceputu invetiatoriulu nu va suferi nici o eróre in vorbirea scolarului, ci cum observa vre-o vorba, expresiune séu frasa gresita, o corege numai decát, si apoi lu-pune pre scolaru a deprinde form'a cea corecta pana la desteritate. Spre scopulu acest'a se ofere ocaziune fórté buna la invetiamentulu intuitiv. Esercitiile de cugetare si vorbire impregnate cu intuituni sunt mijlóce mai potrivite de a desteptá simtiu pentru formele corecte si frumóse ale graiului viu. Aici pre cum se scie, punemu pre scolaru a privi obiecte concrete, a cugetá si a vorbí despre ele. Invetiatoriulu va staruí, cá scolarulu se respun-da in propositiuni complete, cât mai simplu, inse totdeuna corectu si eufonicu. Când scolarulu este tie-

nut a intui obiecte concrete, si se deprinde a le si numi cu numele loru cela adevratu, se clarifica in spiritul lui atát *form'a*, cuvintele, cât si *cuprinsul* limbei, adeca ideile. Acest'a e celu dintaiu momentu alu metodului, carele tinde a desteptá in scolaru simtiulu pentru limb'a literara.

Al doilea mijlocu pentru a desvoltá simtiulu de limba este *legendariulu*. In piesele de cetire se presenta limb'a literara. Legendariulu e acelu magazinu limbisticu, din care scolarulu si-imprumuta cuvinte si expresiuni pentru tóte ideile; mai departe invétia a cunósce multime de esemple, din cari va poté sè abstraga regule gramaticale; in urma legendariulu arata modele de ortografie si stilu. Déca consideramu aceste motive, putemu afirmá, cá piesele de lectura, intielese temeinicu, cetite bine si frumosu, continua desvoltarea simtiului limbisticu, inceputa prin conversari intuitive. Invetiatoriulu trebue dar se-i puna pre scolari a decopiá bucáti de cetire din legendariu, apoi a le reproduce din memoria, atát cu vorb'a cât si in scrisu. Deprinderile acestea sunt de mare importantia pentru invetiamentulu limbei, mai alesu déca invetiatoriulu controléza si corege conscientiosu lucrurile scolariloru.

(Va urmá.)

Dr. Petru Piposiu.

Adunarea generala

a reuniunei invetiatoriloru din dieces'a Aradului.

Septeman'a luminata este pentru biseric'a si populu nostra unu timpu de noua viétia si noua activitate pre terenulu bisericescu-scolaru. Inceputulu adunáriloru pentru inaintarea afaceriloru bisericesci-scolarie l'a facutu joi'a trecuta adunarea generala a reuniunei invetiatoriloru, tienuta in sal'a seminarului diecesanu.

Invetiatoriulu romanu este unu omu cu o positiune din cele mai grele, si pentru ómenii de o positiune atát de grea intrunirea in reuniuni nu este numai o necesitate, dar este si unu feliu de distractiune spirituala, carea da omului curagiu si taria de a portá mai cu succesu greutatea chiamárii. Si acés't'a este impressiunea, pre carea o au facutu asupra celoru de facia adunarea generala de joi. Decursulu acestei adunári a fost urmatoriulu.

Dupa discursulu de deschidere pronuniatu de dlu asesoru referinte Dr. Georgiu Pop'a cu cunoscut'a-i elocintia, — adunarea prin o deputatiune de 3 membri invitá pre Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu *Ioan Metianu* la siedintia. Sosindu Pré Santi'a S'a in mijloculu adunárii, fu intempinatu cu caldu-róse urári de „se traiésca.“ Dupa acés't'a luandu cuventulu Pré Santi'a S'a pronunciá unu discursu fórté instructivu, in carele desvoltá positiunea invetiatoriului in servitiulu bisericeí, alu natiunei si alu patriei, intonandu cu deosebire legatur'a cea puternica dintre

invatiatoriulu confessionalu si biseric'a viia, poporulu credintiosu.

Din acestu instructivu discursu, amintimu, ca Pré Santi'a S'a constată si dovedi printrensulu, ca invetiatoriulu romanu ortodocsu are o intreita chiamare, si anume: ca invetiatoriulu are detorinti'a de a educá si instrúa; cá invetiatoriu romanu are detorinti'a de a servi cu credintia si devotamentu natiunei si patriei sale, ér cá invetiatoriu ortodocsu are chiamarea de a fi in si afara de scóla in servitiulu bisericeii si a lucrá din tóte puterile la inaintarea bisericeii sale ortodocse si prin acést'a la inaintarea natiunei si patriei. Educatiunea poporului nostru nu se póte desparti de biserică. Biseric'a este scutul, prin carele in trecutu s'au scutitu poporulu nostru, si au aflatu mangaiare in durerile si suferintiele sale. Biseric'a este astadi mijloculu, prin carele ne-am angajat a lucrá la inaintarea si la unu viitoriu mai bunu alu poporului nostru. Religiunea si-afla adeverat'a ei espressionu: de a ferici pre omu, numai in servitiulu unei anumite confessiuni. Decí educatiunea si instructiunea generatiuniloru viitórie ale poporului nostru o vom poté face cu succesu numai atunci, când invetiatoriulu ortodocsu va starui, cá prin lucrarea sa in si afara de scóla se intarésca totu mai multu iubirea catra confessiune, iubirea catra biseric'a stremosiésca ortodocse.

Dupa acést'a aminti Pré Santi'a S'a, ca invetiatoriulu nostru in stadiulu de astadi alu scóloru si poporului nostru mai are inca o insemnata detorintia, si anume: de a face scól'a, educatiunea si instructiunea prin scóla, placuta si atragetória; si prin acést'a de a desvoltá totu mai multu in poporu iubirea si darnici'a facia de scóla. Scólele nóstre au astadi multe trebuintie; dar nici un'a din aceste trebuintie nu va remané nesatisfacuta, daca invetiatoriulu va dovedi poporului prin fapte valórea si importantia scólei nóstre confessionale in desvoltarea lui ulterióre pre tóte terenele. Fapte ascépta scól'a nóstra, fapte ascépta poporulu dela noi, dela toti; si cand faptele frumóse, bunele servitii prestate pre altariulu educatiunei voru fi bas'a si punctulu nostru de manecare in tóte: atunci nu este cu potintia, cá sórtea scólei si bisericeii, sórtea poporului nostru, si prin acést'a sórtea nóstra, a tuturor, se nu se schimbe spre bine.

Terminandu Pré Santi'a S'a implorá ajutoriulu Celui pré Inaltu asupra lucràriloru reuniunei si asupra lucràriloru ulterióre ale magistriloru scóloru nóstre.

Adunarea intempinà acestu discursu cu insufletite urári de „se traiésca Pré Santi'a S'a.“

Dupa acést'a se ceti reportulu comitetului reuniunei, reportulu casariului, alu controlorului si alu bibliotecariului.

Tóte aceste repórtu adunarea la transpuse unei comissiuni spre censurare.

Se punu la ordine disertatiunile insinuate. Pa-

rintele Ioanu Cióra cetesce disertatiunea: „religiunea in scól'a poporala.“ In acést'a disertatiune parintele Cióra aréta importantia studiului religiunei in educatiune mai cu seama intre grelele imprejurári ale vietii actuale; si constata, ca urmandu planulu de invetiamentu edatu de consistoriulu din Arad invetiatoriulu póte propune cu succesu eleviloru principiile religiunei din primulu anu de scóla, si anume mai nainte de ce elevii aru sci serie si ceti. Cá unu momentu de o deosebita importantia din disertatiunea parintelui. Cióra amintimu, ca densulu a espusu si motivatu deosebirea dintre studiulu religiunei si celelalte obiecte de invetiamentu. Prin religiune, dese disertantele, voimu se petrundemu in inimele eleviloru si aici se depunemu comorile din invetiatur'a, religiunei, cari se animeze, si se intarésca pre fiitoriulu omu pentru fapte maretie; prin religiune numai putem face din biseric'a si confessiunea nóstra acea putere, carea factice se dirigeze, si se-ne faca capaci de a ne creá o sórte si viitoriu mai bunu.

Din disertatiunea dlu Ioanu Vancu despre „scól'a confessionala si invetiatoriulu poporala“ notámu, ca densulu a accentuatu si fórte nimeritu, cu deosebire doue momente din viéti'a scólei si a invetiatoriului, si anume: scól'a de adulti si prelegerile publice. Scól'a are detorinti'a a ingriji de elevi si dapa ce acesti'a iesu din scól'a cotidiana, prin scól'a de repetitiune si prin prelegeri publice tienute in Dumineci si serbatori poporului.

Dlu disertante, dupa ce desvoltá cá si o necesitate ingrijirea invetiatoriului de instructiunea adultiloru atinse unu momentu, care este celu mai greu, si anume sarcin'a esecutáriei. Purcediendu inse dela rolulu, ce-lu are invetiatoriulu in sinulu natiunei, si anume, ca elu este in prim'a linia fauritoriulu istoriei popóreloru aretà si dovedi, ca invetiatoriulu numai astfelu corespunde numelui seu, daca si-impune a face totul, ceea ce pretinde dela densulu chiamarea, in servitiulu carei'a s'a angajat.

In siedinti'a de dupa amiadi adunarea generala s'a ocupatu cu cetirea celoru — alalte disertatiuni. Dlu *Florianu Cióra* prin tem'a s'a bine alésa „*In ce directiune trebuie se invetiámu*“ ni-a aretatu de asta-data cum procede ds'a si cum trebuie se procedá fie-care invetiatoriu la propunerea religiunei. Ni-a placutu vediendu cá prin atare procedura invetiatoriulu nostru este legatu cu sufletu si cu trupu de sortea poporului nostru, si dorimu cá toti invetiatorii se simtiesca la propunerea religiunei, dupre-cum ni-a spusu dlu Cióra.

Dlu *Iuliu Grofsiorianu*, invetiatoriulu nostru din Galsia, cunoscutu cetitoriloru nostri cá unulu dintre cei mai zelosi colaboratori ai acestei foi, si-a alesu prea bine si a desvoltatu frumóse cunoscintie de cauza in tem'a sa „*Viati'a lui Ioanu Corvinulu*.“ D'sa ni-a aretatu, ce rezultate pote produce omulu plinu de iubire catra caus'a ce o servece. Ni-a

mai convinsu apoi despre folósele concordiei si despre urmările cele deplorabile ale intrigei si urei neimpacate.

In tem'a cea interesanta a dlui *Iuliu Vu'a* intititata „*Scaderile invetiamentului nostru primaru*“ autorulu in-infatiosieza o multime de casuri gresite ce le-a observatu la propunere pre la diferite scole de ale nostre primarie. Cand ni-le infaciosieza aceste, documenteaza cu pedagogii cei distinsi, ce urmări triste au scaderile acestea asupra generatiunei ce se infiltreza cu ele; dar ni-remane datoriu cu modulu, cum trebue stirpitate din invetiamentu acele scaderi, si acést'a de siguru o face dlu Vu'a cu intentiunea de a suprinde alta data adunarea generala cu espunerea mediloceloru de indreptare.

Tractatulu dlui *Nicolau Avramu* despre „*gradin'a scolara*,” a fostu estitu de catre dlu primu secretariu *Nicolau Stefu*, fiind autorulu absentu din caus'a morbutui. Materialulu a fostu bine lucratu si scrisu intr'o limba romanésca alésa si usiora; dorimu numai ca se fie stabatutu pana in animele celoru presenti, si se audimu cá dela nici o scola romana confessională acea gradina nu lipsesce, spre bucuri'a sufletesca a invetiatoriului si spre emanciparea economica a poporului.

Comisiunea esmisa inainte de am., spre a censurá singuratecele raporte, aflandu lucrurile in cea mai perfecta ordine, raporteza propunendu oficialiloru absolutoriele indatinate, ceea — ce se si primesece din partea adunarei generali. La raportulu comitetului, adunarea generala iea la cunoscintia cu regretu punctulu, in carele se areta cá unii dd. inspectori nici la repetitele rogári ale comitetului nu au aflatu de bine a retransmite listele pentru inscrierea de membri. Ar fi de doritu ca se nu fimu atât de indolenti facia de o cauza atât de importanta, dela care mai cá am putea dice cá áterna in mare parte sortea nostra in venitoriu. Si cand constatámu acést'a aici, nu ne potemu mirá in deajunsu, cum se esiste si invetiatori, cari se se cugete, ore se se inscrie de membru la reuniune, seau ba? Asupra aceloru indolenti ar trebui Venerab. Cons. se proceda cu energia, ceea-ce si sperámu cá se va intempla, mai alesu dupa ce comitetulu va publicá intréga list'a membriloru ordinari.

Adunarea generala a primitu cu bucurie scirea despre *ținerea unui cursu practicu de music'a vocala* inea in feriele anului acestui'a; ar fi numai de doritu, ca acelu cursu se fie cât mai cercetatu, si doritorii de a gustá din acestu favoru, cari nu s'au insinuat, au sè se insinue pana la 24/12. Maiu e. la biuroulu comitetului.

Dintre propunerile eventuali amintimu aici pre a dlui *Iuliu Vu'a* referitória la conferintiele invetiatoresci, in carea intre altele se dice, ca Ven. Cons. se bisuésca prin transmisii sei a tractá *numai o cestiune didactica la un'a conferintia*, dar pe aceea se

o aduca inea de timpuriu la cunoscintia tuturoru invetiatoriloru. De si esenti'a acestei propuneri apartiene Ven. senatu scolaru si noue ni-se pare a fi fost in adunare superflua, propunerea s'a primitu si s'a delegatu la comitetu ca se o aduca in forma de rogare la cunoscintia forului competentu.

Ne mai fiind alte propuneri, se alege o comisiune pentru autenticarea procesului verbalu alu adunarei generali, ér comitetului si in specialu primvicepresiedintelui i-se votéza multiumita protocolara pentru activitatea desvoltata in tóte afacerile reuniunei. De dupa aceste dlu presiedinte Dr. Georgiu Pop'a in cuviate alese multiumesce membriloru pentru interesare de cauza si dechiara siedinti'a de inchisa.

La dorinti'a generala dlu prof. T. Ceontea tienù o prelegere din fisic'a experimentală despre *expansiune*. Dupa espicarea fundamentală si fórte usiora de intielesu a expansiunei, dlu prof. ni-a aratatu si câteva experimente frumoše referitória la acést'a fortia a naturei. Prelegerea interesanta si bine succesa a primit'o publiculu cu multiumita; ér noi dorimu ca de aceste se avemu ocaziune a vedé mai de multe, ori, cáci Dómne ce frumosu este a pricepe si a intielege limb'a cea tainica a naturei!

Din Banatulu-Temisianu, 19. Aprilie 1888.

Dupa regretabilele certe personali, portate cu atât'a animositate de putien'a nóstra inteligentia din Timisiór'a prin foile romane locali d'acolo: o raza de sperantia binefacatoria incepù a ni incaldí inimele si a ni linisei spiritele, cetindu reportulu despre decursulu adunarii generale a „*Alumneului nationalu romanu din Timisiór'a*,” cáci credeamu cá, intrevinerea parintésca a Pr. SSale Domnului Episcopu diecesanu *Ioanu Metianu*, cá patronu alu „*Alumneului*,” si a ilustriloru domni *Dr. Alesandru Mocsonyi* si *Dr. Iosif Gall*, precum si interesarea cea atât de viua, nu numai a membriloru alumneali, ci si a intregii poporatiuni romane din tóte unghiurile Banatului, vor fi facutu se pricepa ambele párti litigante, cumcá cartele loru personali, nu numai cá n'au prea edificatu pre nimenea dintre romanii binesentitori, ci din contra, cá acelea le repróba toti omenii de bine; pentrucá prin acelea se distruge armoni'a si bunaintielegerea, éra prin acést'a, ni se sfasia, desbina si consuma tóte poterile, de cari tocmai noi romanii bantieni, chiar acum avem cea mai mare trebuintia!

Dar amar ne-am insielatu; cáci fói'a din Timisiór'a, „*Gazet'a poporului*,” chiar in nrulu ei de sântele Pasci aflá de bine a ne surprinde destulu de durerosu, cu o „*Corespondintia particulara din tractulu Timisioarei*,” carea pipaibilu ni demustra cá aceea fóia, nu numai cá nu conluera la impacarea si reconsolidarea nóstra, a romaniloru din Banatu, ci face sè se continue atacurile si denunciatiunile personali.

Eu credu, ca este destulu, pré destulu cu agi-

tatiunile de pana acum, si de aceea le dicu dloru dela „Gazet'a Poporului,“ cá se incete cu ele, si se nu mai agiteze poporul in contra inteligentiei si in contra tuturor institutiuniloru nóstre bisericesci, scolare si finantiale.

Noi ne-am saturatu de atâtea certe si voimu pacea; si daca dnii dela „Gazet'a poporului“ voiescu se mérga, si se traiésca cu poporul, apoi se lucre in interesulu pàcii si buneii intielegeri. Cine voiesce pacea, acel'a nu samana nici odata vèntu.

Sapienti sat!

* * *

Adunarea generala

a invetiatoriloru romani greco-orientali din tractulu Lipov'ei.

Lipov'a, 28. Aprile 1888.

Domnulu redactoru! Ieri s'a tienutu aici in Lipov'a adunarea generala ordinaria a invetiatoriloru din tractulu Lipov'ei, carea a fost bine cercetata, si a decursu in cea mai frumoasa ordine.

Dupa deschiderea siedintiei prin dlu vice-presiedinte Blasiu Codreanu adunarea esmite doue deputatiuni, cá se invite la siedintia pre parintele protopresviteru tractualu Voicu Hamsea si pre parintele Cristofor Ghiuchiciu, parochu si inspectoru scolaru. Parintele Ghiuchiciu impedeatu de afaceri oficiale nu potù participá la siedintia; ér parintele protopresviteru Voicu Hamsea sosindu in adunare fù intempinatu de acést'a cu vii urári de „se traiésca,“ si in numele reuniunei fù bineventatu de dlu vicepresiedinte Blasiu Codreanu.

Parintele protopresviteru luandu cuventulu pronunçia unu discursu instructivu si nimeritu, in carele aretà, ca scopulu maretu, ce-lu urmarescu reuniunile invetiatoresci se póte ajunge numai prin activitate continua, prin zelu si bunavointia, si prin buna armonia intre membri reuniunei. Dupa aceea reflectandu la discursulu dlui vicepresiedinte cu privire la sustinerea si cultivarea buneii intielegeri si armoniei intre preotii si invetiatorii dise: „Urmarimu, si tientimu a realisá celu mai maretu scopu, prin biserica si scóla, si anume: voimu a ridica prin o crescere redigiósa, morala si intelectuala acestu poporu la o stare si sórte mai buna; ér acestu scopu lu-vom poté ajungé numai asia, daca preotii si invetiatorii vomu lucrá in acésta directiune in cea mai perfecta acmonia, mai cu seama astadi, cand avem atât de multe de lucratu si de indreptatu; si incát pentru mine ve asigurézu dloru invetiatorii; ca voiu urmari totdeun'a cu cea mai mare atentiune totu ceea ce se va face in acésta directiune, voiu combate reulu, ori unde-lu voiu vedé, ca se încérca a-se face, si voiu colucrá din tóte puterile, cá armoni'a intre preotii si invetiatorii se-se esprime totu mai multa in fapte pentru inaintarea si ridicarea poporului nostru, ai carui conducetori naturali sunt preotii si invetiatorii.“ Dupa acést'a continuandu parintele protopresviteru adaose, ca daca sórtea a dispusu, se traimu in o epoca atât de grea pentru biserica si natiunea nóstra, atunci se nu uitámu, ca preste acésta biserica si natiune au trecutu timpuri si mai grele; si avendu in inim'a nóstra scopulu celu mare, ce-lu urmarimu prin educatiune, se-ne supunemu cu tóte puterile greutáti chiamárii, si atunci Ddiu va fi cu noi, si le vom poté face tóte cu succesu.

Dupa acestu discursu ascultatata si urmaritu cu viia atentiune din partea adunárii la propun-rea dlui Blasiu Codreanu adunarea esprima prin sculare condolentia facia de membri reuniunei trecuti la cele eterne, si anu-

me facia de fericitii: Ioan Tieranu, fostu protopresviteru alu Lipov'ei, Venianiu Martini fost presiedinte alu acestei reuniuni, V. Neiculescu, fost invetiatoriu in Capolnasiu, N. Teodorescu fostu invetiatoriu in Chesintiu si Ioan Schelegia, fostu parochu in Lipov'a.

Inainte de a-se trece la ordinea dilei se alese o comisiune, carea se castige membri noi, si se licuideze, si incaseze tacsele restante dela membri.

Se cotesce repartulu comitetului, casariului si bibliotecariului.

Aceste repórte adunarea generala le iea la cunosçintia, si votéza multiemita functionariloru.

Dupa acést'a dlu Blasiu Codreanu cotesce o disertatiune, in carea tractéza despre „modulu, cum se ingrijimu pentru sustinerea vietii.“ In acést'a disertatiune dlu Codranu aréta, ca invetiatoriulu poporalu are detorinti'a a propagá atât in scóla, cât si afara de scóla cunosçintie igienice, prin cari se deprindemu atât pre elevi, cât si pre poporu a trai o viétia mai cumpetata, a-se feri de escese si cu deosebire a-se feri de beuturi spirituóse, — mai de parte a deprinde pre poporu a tiené locuintiele curate si bine aerisite.

Dupa acésta disertatiune ascultatata cu placere de adunarea generala s'a luatu concluzulu, cá adunarea generala procsim'a se se tiena in tómn'a anului curentu in Lipov'a.

Cu acést'a terminandu-se agendele adunárii generale se alese o comisiune pentru autenticarea protocolului, si apoi prin dlu vicepresiedinte siedinti'a se inchise. Z.

La cestiunea

ameliorárii dotatiunei clerului din Romani'a.

Cu privire la acésta cestiune Pré Santi'a Sa, parintele Melchisedecu, Episcopulu de Romanu a publicatu unu „memoriu,“ din carele estragemu urmatórele conclusiuni:

Opiniunea mea este:

1. Cá St. Sinodu, in fie-care sesiune a s'a, se faca o respectuósa amintire guvernului Majestátiiei Sale Regelui, prin d. ministru de culte, cá se elaboreze fara intarziere unu proiectu de lege pentru imbunatatirea positiunei materiale a bisericeloru si a clerului comunalu atât urbanu câtu si ruralu.

2. Spre a inlesni guvernului realisarea acestei mari trebuintie, Prea Sfintii Eparchiotti se tinza a imputiená numerulu preotiloru atât in comunele urbane, cât si in cele rurale. In cele daintaiu se ajunga a fi pe la bisericiele cele mai sarace numai câte unu preotu, si apoi treptatu se anexeze la un'a si aceeași parochie câte doue sau trei biserici, in care servitiulu se se faca pe rënd; ér la cele cu mijlóce, se se mentiena pe atati'a pe cât putinti'a si trebuinti'a cere. In comunele rurale se tindemuc totii la aceea, cá fie-care comuna, de si ar avea in reionulu ei mai multe biserici, se fie numai unu cleru, adeca unu preotu si câte doui cântareti, si acestu cleru se faca servitiulu pe rëndu si in celelalte biserici, pe cât ele vor fi in buna stare tienute de comuna; la din contra, acele ajunse in stare prósta si nereparate, se se inchida.

3. Se mijlocimu la guvern, cá pamenturile bisericeloru prisoselnice in comune, se nu le iá primariile pe sém'a lor, ci se le lase spre intretinerea clerului esistentu in acea comuna. Daca comunele nu dau nimicu sau mai nimicu clerului, apoi celu putienu se nu-i rapésca ceea ce i-s'a datu prin legile existente, adeca pamentulu de hrana; cáci si acésta anomalie se intempla prin unele comune.

4. Spre a se invederá trebuinti'a de marirea parochiiloru si reducerea numerului preotiloru, voui citá exemple din statistic'a eparchiei Romanului, arátându in mai multe comune numerulu locuitoriloru, alu bisericeloru si alu preotiloru loru. Esemplu-lu-vom luá din judetiulu Putn'a:

Comun'a	No. Contribuabililor	Bisericile	Preotii
Fáurei . . .	242	4	2
Jorestii . . .	190	3	2
Vulturu . . .	590	4	4
Bolotestii . . .	285	5	4
Clipicestii . . .	198	2	24
Irestii . . .	340	5	4
Miera . . .	740	5	5
Patestii . . .	300	5	5
Tifestii . . .	368	6	3

Cá se putemu stabili o norma rationala si practica pentru fixarea numerului parochiiloru este neaperatu; cá in fie-care judetiu, cât mai fara intarziere, Protoierii respectivi se mérga din comuna in comuna, si se faca unu proiectu de aranjarea parochiiloru pe comuna, asia ca, pe cât se va putea fie-care comuna rurala se compue o parochie, de si cu mai multe biserici, in care preotulu parochialu va putea servi cu rëndulu, in cáta vreme acele biserici anexate vor fi bine intretinute; se determine biseric'a principala a parochiei si acele laturale anexate la dëns'a. Se arate de asemenea imprejurárilu care ar reclama, pentru departare ori alte cause, adaogirea inca a unu preotu comunalu, mai alesu daca biseric'a cea mai departata va fi avendu si conditiuni favorabile pentru intretinerea preotulu si a celorlalti servitori bisericesci. Së se arate tot atunci si pameturile de hrana, ce vor fi posedandu bisericile comunale, fie un'a sau mai multe.

Daca s'ar ivi imprejurári extraordinare, precum departarea prea mare, curgerea apelu torientale, care in stiute vremuri impedeau comunicati'a in cuprinsulu comunei oficiale, atunci parochia se póte stabili pe alte base de cât reionulu comunei oficiale, formându parochia aparte, din sate si catune apartienendu la deosebite comune oficiale.

Statisticile parochiiloru formate astfelu de tóte eparchiile, confirmate de Ierarhii eparchiale, së se aduca la Sinodu spre cercetare si aprobare, pentru ca së se stie ce numer de preoti trebuie a se stabili pe viitoru la parochiile determinate in felulu acest'a.

5. Së se puna in vedere preotiloru, cá in cestiunea imbunatatirii positiunei loru materiale, fórte multu depinde de la ei singuri: de la conduit'a loru morala, de la devotamentulu loru catra biseric'a si oranduelele ei cele sfinte, de la bun'a ior maniera in relatiunile loru dilnice cu parochienii, de la iubirea loru catra aprópele si compatimirea cu cei suferindii. In conduit'a s'a de pastoriu sufletescu, preotulu trebuie së poséda in mare gradu spiritulu credintiei ortodoxe, si se combata din inima orice idei anti-crestine ei anti-ortodoxe, ce s'ar ivi printre pastoritii sei.

Servirea preotiesca este continuarea servitiului Apostolicu in lume. St. Scriptura ne asigura, cá singur'a putere, care invinge lumea si reutátile ei, este credinti'a crestina. Nenorocitu dar preotulu, carele n'are acésta credinti'a sfinta, carea invinge lumea, ei se conduce in viati'a s'a de stihile si venturile intiepleciunei cei desiarte omenesci. Elu nu este unu ziditoriu alu bisericeii, ci unu des-

tructoru; ele privesce preoti'a numai cá o meserie de traiu pamentescu, sufletulu lui fiindu instreinat dela Dumnedieu si dela biseric'a lui, carea trebuie se fie pentru totdeun'a scól'a credintiei religiose si a moralitátiei. De aceea asemenea nenorociti preoti sunt totdeun'a uriti si despretiuiti de banulu simtiu alu poporeniloru loru: biseric'a ce are unu asemenea preotu nu atrage inimile credinciosiloru, serviciile lui religiose nu edifica sufletele loru, ei devinu numai niste formule seci, fara viatia; spirituala. De aici apoi, cá consecuentia naturala, decaderea positiunei loru materiale, positiune, carea este unita cu credinti'a si moralitatea preotulu, cá trupulu cu sufletulu; iese sufletulu, móre si trupulu.

6. Cestiunea simtiului religiosu, adeca a credintiei si a moralitátiei clerulu depinde in mare parte de la educati'a religioasa si morala, ce li se dá prin seminarii. Aici ne intalnimu cu o alta mare cestiune, fórte vitala pentru vocatiunea preotiesca. Organizarea modulu de instruire si educatie prin seminarii la noi este fórte defectuosa. Mai antánu de tóte ne lipsescu mai cu totul barbati speciali pentru a cresce tineretulu preotiescu in vocati'a preotiesca; de aici putien'a sau nici de cum ingrijire de bisericitatele eleviloru, adeca de desteptarea in ei a iubirii catre biseric'a si cunósterea profunda a rânduelor bisericesci si a sensulu loru dogmaticu si moralu. Programulu sciintieloru ce se predau in seminarii este copiatu dupa alu gimnaziiloru si liceeloru, de unde urméca cá studiile teologice sunt aprópe neglijate. Studiulu Sf. Scripturi, d. e. studiu, carele este fundamentulu stiintiei preotieste, in seminariile nóstre este ori-cu totul parasitu, ori fórte reu tratatu; in cât unu seminaristu de ai nostri tot atát'a pricepe din St. Scriptura, cât si dascalii de biseric'a, carii, de si citescu in tóta viati'a loru psaltirea prin bisericeii, nu intielegu ceea ce citescu, ei facu acésta numai mecaniceste, am putea dice cá ei nu citescu, ei bolborosescu, adeca nu intielegu nici ei, nici cei ce-i asculta.

Contr'a acestui mare defectu, ce exista in educati'a clerulu nostru, St. Sinod, inca din prim'a sesiune a s'a, in anulu 1873. prin regulamentulu pentru positiunea seminaristiloru, votatu le 26. Maiu, s'a exprimat in modulu urmatoru despre imbunatatirea educatiunei prin seminarii, arétendu atát trebuinti'a de a pregati buni profesori pentru seminarii, cât si reglementarea sistemulu de instructie si educatiune prin seminarii.

In art. 8 alu acestui regulamentu se zice: „Spre a se formá pe viitoru profesori buni pentru seminarii, este necesaru a se trimite pe la scólele Teologice din tierile ortodoxe celu putien'a câte 4 dintre elevii, ce au terminatu cu mai bunu succesu cursurile de gradulu alu II-lea in seminarii, si s'au distinsu prin buna conduita si aplicare la carier'a spirituala.

Acésta se va urmá pana când se vor formá profesorii trebuitori pentru seminariile tieriei, si pana când ele singure vor fi in stare a produce profesori capabili de a instrui si educá clerulu.“

Art. 9. „Pentru a se putea si in presentu a se dá o mai buna directie educatiunei clerulu prin seminarii, este necesaru, cá Sf. Sinodu se elaboreze unu regulamentu specialu pentru educati'a si instructi'a clerulu, in care së se arate regulele de disciplina, necesare la educati'a clerulu, datoritiile profesoriloru si programulu de studiile necesare pentru instructi'a clerulu. Unu asemenea regulamentu negresitu së se presinte Sfantulu Sinodu la sesiunea viitoare.“

Venindu la rezultatulu practiculu alu acestoru dorintie, exprimate deja de 15 ani de Sf. Sinodu, trebuie se spunem, cá spre realisarea dorintiei exprimate de Sf. Sinodu

in art. 8, guvernulu in doue renduri a trimisu cati-va tineri pe la Facultățile de Teologie streine; alti studenti seminaristi, miscati de dorulu de a se perfectonă in stiintele religiöse, s'au dusu de asemenea la aceleasi facultăți din străinatate, cu mijlocele proprii, sau ajutati de alti particulari.

Acesti'a intorcându-se in patrie, ocupa astazi posturi insemnate in biserica si profesorate in tener'a noastră Facultate de Teologie, si mai toti promitu a fi elemente bine-facetore pentru viitorulu Bisericeii si alu religiunei noastre ortodoxe.

Cât pentru dorinti'a exprimata de Sf. Sinodu in art. 9, citatu mai sus, proiectulu de regulamentu disciplinaru pentru seminarii s'a presintatu Sf. Sinodu in sesiunea a dou'a din acelasi anu 1873, s'a cetitu in Sinodu si s'a aprobatu.

Dar Ministrulu de culte de atunci a opinatu, că trebuie a-se asteptă mai antaiu votarea unei noui legi pentru seminarii, lege, care era deja depusa la Camer'a Deputatiloru. Au trecutu de atunci 15 ani si nou'a lege nu s'a mai votatu, priu urmare si regulamentulu disciplinaru nu s'a potutu aprobă, nici aplică.

Seminariile in intervalulu acest'a a devenitu că tôte scólele laice, lipsite de ori ce caracteru specialu, inglobate ca tôte celelalte scóle sub administrati'a materiala si morala a Ministrului de culte, fara participarea Sinodului si a episcopatului.

Acést'a este cev'a foarte straniu, nenaturalu si neexistându nici intr'o tiéra cuita si cu biserica constituita pe canónele bisericesci.

Se nu se astepte nimeni in tiar'a noastră la preoti formati in spiritulu celu sfantu alu bisericeii ortodoxe, in cata vreme va continuă acésta stare anormala a institutiilor de educatiune a clerului nostru.

Se ceremu dar necontentitu de la guvernulu o noua lege speciala pentru instruirea clerului si unu regulamentu specialu pentru educatiunea preotiesca, tinzendu a formă pentru biserica ómeni, cari posedendu cunoscintiele generale a-le instructiunei moderne, se póta in aceeasi vreme deveni apostoli ai credintiei si ai moralitatiei crestine pe bazele ortodoxiei romane.

7. In vederea marirei parochiiloru si a reducerii numerului preotiloru parochiali, numerulu eleviloru prin seminarii se se reduca, asia că in fie-care seminarium se nu fie mai mult de 50 de elevi. Ar fi bine că in capitalele Bucuresti si Iasi, unde se afla pe lângă cursul de gradulu al II-lea si acelu de gradulu I-iv, si mai alesu in Bucuresti unde sunt doue seminarii, unulu alu statului si altulu alu reposatului Mitropolitu Nifon, se remăna in seminariile statului numai cursulu de gradulu alu II-lea, ér cursulu de gradulu I-iv se se mentiena numai in celelalte seminarii eparchiale.

8. Cu fondurile remase libere, prin desfiintierea cursuriloru de gradulu I-iv de la cele doue seminarii ale statului din Bucuresti si Iasi, se se infiintieze in fie-care eparchie câte o scóla de cantareti, scóle de mare trebuintă pentru ridicarea bisericeii noastre, care mai alesu prin comunele rurale, in acésta privintia, a ajunsu a fi lipsita cu totul de personalulu divin. Dascalii astadi in fiintia cei mai multi nu potu nici a cântă nici a ceti bine. — Acést'a deforméza si face nesuferitu servitiulu divin.

Sf. Sinodu ingrijatu de acésta mare lipsa de cantareti, ce se simte in bisericeii noastre, inca din anulu 1881, prin reguimentulu „pentru regularea si imbunatatirea cântului bisericescu in Romani'a“ a propusu la art. 1: „Sè se infiintieze la amandoue Mitropoliile si la tôte Epis-

copiile câte o scóla de cantari.“ Dar din nenorocire si acelu regulamentu, de si votatu de Sf. Sinodu, n'a primitu inca sanetiunea regala, si nu s'a realizatu cá multe alte nevoi bisericesci, exprimate in Sf. Sinodu pentru ridicarea bisericeii la nivelulu culturalu, de care ea are trebuintia foarte simtita de toti cei ce iubescu bisericeii si religionea noastră stramosiesca.

9. Vine acumu intrebarea, ce se facem cu seminaristii, care, la marirea parochiiloru si reducerea numerului preotiloru vor remané multi si multu timpu fara positiuni asigurate si fara cariere stabilite? Eu credu că ei trebuie introdusi treptatu in posturile de cantareti pe la bisericile statului si la bisericile cu mai multe mijloce de intretinerea clerului. Insa pentru că se le inlesnimu acésta cariera si se-i scutim de serviciulu militar, carui'a sunt supusi dupe implinirea verstei de 25 ani, la numirea lor in functiunea de cantareti, se-ichirotonimu in diaconatu. Almintrelea acésta mesura va avea rezultate vatamátore si pentru seminaristii-cantareti si pentru bisericeii; ei conform leget recrutarei la vârsta de 26 ani vor fi luati la óste si incadrati in óstea permanenta, apoi in reserve, chemati la concentrari etc. si asia bisericile, la care ei vor fi destinati, vor remăna fara servitorii neaparati pentru serviciulu divin alu parochiiloru.

Acesti cantareti-diaconi, care se voru distinge in serviciulu lor prin devotamentu catre bisericeii si buna conduita la casu de vacantie de preotie vor fi inaintati la trépt'a preotiesca.

Acésta mesura este ceruta chiar si de canonele bisericesci. Asia canonulu 10-lea alu Sinodului de Sardiă stabileste că ridicarea la treptele preotiesci trebuie se se faca nu cu graba, ci treptatu, dupe unu timpu de cercarea nu putienu ca se se póta constatá daca persón'a in cestiune poseda calitatile morale necesare preotiei.

† *Melchisedek Episcopu alu Romanului.*

Concursu.

In urmarea dispusetiunei consistoriale de datulu 18/30. aprile a. c. Nr. 210. B., pentru deplinirea cu preotu a vacantei parochie gr. or. din Ineu, protopresviteratulu Pestesialu, cottulu Bihoru, se escrie concursu cu terminu de recurgere 30 zile dela prim'a publicare. Dotatiunea preotiesca consta din:

- a) Un'a sessie de pamentu,
- b) Birul dela 120 casa câte un'a vica de cucuruзу sfarimatu,
- c) Stolele usuuate, si
- d) Cortelu cu gradina.

Recursele ajustate cu documinte despre calificatiune preotiesca pentru parochie de classá prima, sunt a-se substerne subnematului protopresviteru in F.-Lugos, u. p. Élesd, (Biharmegye), éra recurentii au se se prezenteze in ire-o domineca séu serbatore pana la espirarea concursului, in bisericeii din numit'a parochia, pentru a-si aretá desteritatea in cele preotiesci, conform regulamentulu congressualu.

Terminulu alegerei se va defige dupa espirarea concursului.

Lugosiul, super. 19. Aprile (1. Mainu) 1888.

Pentru comitetulu parochialu:

Teodoru Filipu m. p.,
protopresviter.

—□—